

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.435/2007/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Kastyák János ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a másodfokú eljárás során a Dr. Molnár Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Molnár Márta ügyvéd) által képviselt **(I.rendű alperes neve, címe)** alatti székhelyű I. rendű és **(II.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos II. rendű alperesek ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. július 9. napján kelt 10.G.40.259/2006/20-I. számú ítéletével szemben az alperesek részéről 21. és 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja**, és a keresetet elutasítja.

Az alpereseket költség, tanúdíj és illeték fizetésére kötelező rendelkezéseket mellőzi.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek 15 nap alatt 210.000,- (Kettőszáztízezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 427.800,- (Négyszázhuszonhétezer-nyolcszáz) Ft le nem rótt elsőfokú, valamint 427.800,- (Négyszázhuszonhétezer-nyolcszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Gazdasági Hivatala felhívására 4.480,- (Négyezer-négyszáznyolcvan) Ft állam által előlegezett tanúdíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperes és az I. rendű alperes között 2005. decemberében frissen kitermelt faanyag adásvételére jött létre szerződés. A faanyagot a felperes a F... Bt-

től vásárolta azzal, hogy azt a területről majd az I. rendű alperes szállítja el. A kitermelt fa egy részét az I. rendű alperes felmérés (felvételezés) után elszállította. További faáru elszállítása azért nem történhetett meg, mivel az erdőterület tulajdonosa, **(személy neve)** lopás bűntette miatt feljelentést tett, és a Szegedi Rendőrkapitányság Mórahalmi Rendőrőrs 2005. december 28-án a területen lévő fát lefoglalta.

A II. rendű alperes 2006. március 8-án **(személy neve)** eladótól megvásárolt 882,1 m³ faanyagot, melyet a területről elszállított. Mivel ugyanezen faanyag vételárát számláiban a felperes is érvényesítette, a nettó vételárát a II. rendű alperes ügyvédi letétbe helyezte.

A rendőrség 2006. április 7-én is szemlét tartott, ekkor a területen fellelt (megmaradt) faanyagot újból lefoglalta. A lefoglalás megszüntetése 2006. április 12-én megtörtént, a faanyagot a rendőrhatalóság **(személy neve)** részére rendelte kiadni.

Az I. rendű alperes a 2005. december végéig elszállított faanyag vételárát, a felperes részére megfizette, nem egyenlítette ki az 5033393 számú, 2006. január 16-án esedékes 3.789.130,- Ft és a 0066803 számú, 2006. január 5-én esedékes 2.947.200,- Ft összegű számlákat, valamint az 5033391 számú, 2005. december 30-án esedékessé vált számlából is fennmaradt 394.660,- Ft tartozása.

A felperes keresetében 7.129.990,- Ft és az egyes részösszegek után az esedékességtől járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket, a II. rendű alperes mögöttes felelősségének kimondása mellett.

Az alperesek vitássá tették a szerződés érvényességét arra figyelemmel, hogy a felperes az I. rendű alperes javára olyan árut értékesített, melynek tulajdonjogával nem rendelkezett. Előadták, hogy a 882,1 m³ fát a II. rendű alperes az erdőterület tényleges tulajdonosától megvásárolta, ezért a megjelölt mennyiség után számított vételárra a felperes nem tarthat igényt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 7.129.990,- Ft, valamint 1.700.000,- Ft után 2005. december 31. napjától, 3.788.130,- Ft után 2006. január 17. napjától, míg 2.947.200,- Ft után 2006. február 16. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest. A Ptk. 117. § (1) bekezdésében foglaltak alapján vizsgálta, a felperes megszerezte-e az áru tulajdonját. Megállapította, hogy a Ptk. 118. § (1) bekezdése szerint kereskedelmi forgalomban jóhiszemű vevőként a felperes tulajdonjogot szerzett még akkor is, ha számára lopott dolgot értékesítettek. Az I. rendű alperes jogosult volt ún. vételes ívet készíteni, amely alapján az abban feltüntetett famennyiséget a területről maga szállította el. A fakitermelés helyén a dolog átadására, illetőleg átvételére az I. rendű alperes részéről került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték. Továbbra is arra hivatkoztak, hogy a 2005. december 28-án történt rendőrségi foglalás időpontjáig elszállított fa ellenértékét az I. rendű alperes kiegyenlítette, ezt követően a felperes már nem rendelkezett olyan faanyaggal, amellyel az adásvételi szerződést teljesíthette volna. A faanyag birtokba adása a lefoglalásig nem történt meg. Ezen áru tulajdonjogát a II. rendű alperes **(személy neve)**-től szerezte meg. A felperesnek az erdőterület

tulajdonosával kellett volna tisztázni a tulajdonjog kérdését, emiatt a vételárat az I. rendű alperes ügyvédi letétbe helyezte. Másodlagosan azt hangsúlyozták, hogy az I. rendű alperes az adott helyzetnek megfelelően járt el, ezért a felperes késedelmi kamatra nem jogosult. A perre okot nem adtak, ezért alaptalan a költség és illeték fizetésre kötelező rendelkezés is.

Az alperesek fellebbezése az alábbiak szerint **alapos**.

A felperes keresete a 2005. decemberében kötött adásvételi szerződés alapján általa értékesített faanyag vételárának megfizetésére irányult. Azzal érvelt, hogy a más által ugyan bűncselekmény elkövetésével eltulajdonított áru tulajdonjogát kereskedelmi forgalomban jóhiszeműen és visszterhesen megszerezte, így mint tulajdonos erre érvényes adásvételi szerződést kötött.

Arra helyesen utalt az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 118. § (1) bekezdésének szabálya szerint a dolog tulajdonjogát a felperes nem tulajdonostól is megszerezhetette, így annak átruházására érvényes szerződést köthetett. A felperes azonban a vételár megfizetésére annyiban tarthatott csak igényt, amilyen mértékben a szerződést teljesítette.

A Ptk. 117. § (2) bekezdése értelmében a tulajdonjog megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződésen vagy más jogcímen felül a dolog átadása is szükséges. Az átadás a dolog tényleges birtokba adásával vagy más olyan módon mehet végbe, amely kétségtelenné teszi, hogy a dolog az átruházó hatalmából a tulajdonjog megszerzőjének hatalmába került. Azt, hogy a dolog feletti tényleges hatalom átkerült-e a vevőhöz, a közfelfogás szerint kell megítélni.

A felperes, valamint a F... Bt. között létrejött 3/F/1. alatt csatolt szerződés értelmében a teljesítés úgy történt, hogy a méretcsoportok szerint feldolgozott, majd teljesítésre „felkínált” faanyagot a felperes elszállíthatta. A peradatok szerint a keresetben megjelölt mennyiségű faanyag tekintetében a felperes részéről az I. rendű alperes irányába nem történt meg a dolog átadása, ennél fogva nem következett be a tulajdonszerzés. A felperes és az I. rendű alperes viszonylatában a teljesítés folyamatát vizsgálva megállapítható, hogy a helyszínen lévő faanyag mennyiségi felvételezése csupán annak felmérésére szolgált, hogy az I. rendű alperes, valamint a felperes más szerződéses partnerei (felsorolásukat a 14. számú beadvány tartalmazza) milyen mennyiségű faanyagot szállíthatnak el. Önmagában a felmérési adatok készítése, az áru átadásra történő előkészítése - a felperes és a F... Bt. közötti szerződésben alkalmazott fordulat szerint az áru „felkínálása” - a közfelfogás szerint sem azonos az áru átadásával, a szerződés teljesítésével.

A nyomozati iratok tanúsága szerint a felperesnek 2005. december 28. napjáig volt jogi lehetősége a dolog birtokba adására, a jelen perben megjelölt mennyiségű faanyag tulajdonjogának átruházására. Ekkor az összes helyszínen lévő kitermelt faanyagot az eredeti tulajdonos feljelentése alapján eljáró rendőrhatalóság lefoglalta, ezzel a perbeli faanyag mennyiségre nézve elidegenítési és terhelési tilalom keletkezett (Vht. 104. § (3) bekezdés). A lefoglalást követően már nem volt arra lehetőség, hogy az I. rendű alperes e szerződés keretei között a tulajdonjogot megszerezze, ezért a peres feleken kívülálló, nekik fel nem róható (objektív) okból az

- 4 -

adásvételi szerződés teljesítése megghiúsult, a szerződés a Ptk. 312. § (1) bekezdése értelmében megszűnt.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 155. § (2) bekezdése értelmében a büntetőeljárás során nem vizsgálják a dolog tulajdonjogának átruházására irányuló későbbi szerződések érvényességét, hanem a lefoglalt dolgot annak adják ki, aki a bűncselekmény elkövetésekor volt annak tulajdonosa. Az alperes a vételár kifizetését mindaddig megtagadhatta, amíg a felperes vele szemben a szerződést nem teljesíti, a tulajdonjog átruházására irányuló kötelezettségének nem tesz eleget (Ptk. 281. § (1) bekezdés). Mivel az eladó felperes szerződéses kötelezettsége volt a dolog tulajdonjogának átruházása (Ptk. 365. § (1) bekezdés), az erdő tulajdonosának fellépése pedig az I. rendű alperes tulajdonszerzését akadályozta, a jogszavatosságból fakadó kötelezettség folytán a felperesnek kellett volna a tulajdonszerzés akadályát elhárítani (Ptk. 369. § (1) bekezdés). Mindezek ellenére a felperes a tulajdonjogból fakadó jogosultságok érvényesítése iránt **(személy neve)** „korábbi” tulajdonossal szemben pert nem indított. Így jelen perben azt kellett megállapítani, hogy **(személy neve)** a faanyag adásvételére érvényes szerződést kötött a II. rendű alperessel, az áru átadása, elszállítása ezen újabb szerződés keretei között történt, ezért a vételár megfizetésére a felperes nem lehet jogosult.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A pernyertes alpereseket költség, tanúdíj és illeték fizetésére kötelező rendelkezést az ítéltábla mellőzte, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a peresztes felperest kötelezte a tanúdíj, valamint az alperesek javára másodfokú eljárási költség, végül a le nem rótt első és másodfokú eljárási illeték megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, valamint (5) bekezdés alapján állapította meg. A le nem rótt illeték megfizetésére kötelező rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés rendelkezésén alapszik.

Szeged, 2008. január hó 11. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
előadó bíró

Szűts Károlyné dr.sk.
táblabíró